

až do zakončení ústního líčení první stolice, netřeba k vůli tomu prvního roku, nehledíc k tomu, že v těchto případech není vlastně místa pro rozsudek, nýbrž soudce bere prostě na vědomí disposiční úkon strany a jest se mu v podstatě omeziti na výrok o útratách a i tu vlastně jen na číselné jich určení.

Námítka, že navrženým uspořádáním vzešly by často útraty zbytečné žalobní odpovědi, nezdá se býti závažnou, hledí-li se ku zcela neodůvodněné tarifní výši útrat prvního roku, jež by odpadly, a vychovají-li se strany konečně jednou k tomu, by do přípravného spisu pojímaly jen to, co dle zákona v skutku tam patří. (Pokračování.)

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Vzdala-li se nezletilá manželka soudním smírem bez schválení zákonného zástupce a poručenského soudu nároku na výživné vůči manželovi, a bylo-li na základě tohoto smíru manželství soudem dobrovolně rozvedeno od stolu a lože, jest manžel podle §u 91 obč. zák. povinen manželce platiti výživné v penězích bez ohledu na to, že manželka před dobrovolným rozvodem zavedla důvod k rozvodu.

Manžel, vojenský invalida, a nezletilá manželka žádali u okresního soudu o dobrovolný rozvod a uzavřeli při smířčím pokusu soudní smír, kterýmž manželka prohlásila, že pro sebe alimentů od manžela nežádá. Okresní soud nedopatřením nezjistil stáří manželky a povolil rozvod od stolu a lože, aniž uvedený smír byl schválen zákonným zástupcem a soudem poručenským.

Po dvou letech manželka nabyvší zletilosti žalovala manžela před krajským soudem na placení alimentů tvrdíc, že v době, kdy smír byl uzavřen, manžel byl nezpůsobilý k práci, a proto tehdy nežádala výživného, nyní že však mimo očekávání nabyl způsobilosti k práci.

Soud první a soud odvolací zjistily, že manželka před rozvodem hrubě se provinila proti manželským povinnostem, a zamítly žalobu, aniž by vyšetřily majetkové poměry žalovaného.

Soud odvolací praví v důvodech:

Správně posoudil věc první soud, dospěv k názoru, že sice dobrovolný rozvod sporných stran usnesením okresního soudu schválený zůstává v platnosti, že však právně bezúčinným jest prohlášení žalobkynino při dobrovolném rozvodu učiněné, že »pro sebe nežádá výživné«, poněvadž v den ten byla nezletilá a soud dobrovolný rozvod schvalující nedbal přesného ustanovení § 106 obč. z.

Jsou tedy sporné strany rozvedeny, ale jich poměry majetkové a výživné nejsou dosud upraveny. Povinnost manžela k výživě manželky vztahuje se na čas, pokud jsou manželé ve společné domácnosti a manželka je muži při vedení domácnosti nápomocna; rozejdou-li se manželé ze společné domácnosti a neupravili-li při tom poměry majetkové a výživné jinak, pak může manželka žalobou domáhati se výživného jen, zavinil-li manžel příčiny k tomu, že manželka společnou domácnost opustiti musela, a naopak sama viny na rozvedení nese.

Jelikož žalovaný namítá, že se žalobkyně prohřešila proti manželství, a jelikož žalobkyně vymáhá nyní sporem výživné jí jinak podle § 91 obč. z. patřící, dlužno při rozhodování o nároku tom postavit se na základ, jaký byl dán poměry stran v čas dobrovolného rozvodu, a tudíž zjistiti, jsou-li na straně žalobkyně skutečnosti, které by po rozumu § 1264 obč. z. stály v cestě, aby s účinkem mohla se žalobou domáhati výživného. První soud zjištěnými skutkovými okolnostmi správně dovedl, že žalobkyně samotná nese vinu na rozvodu, a že žalobkyně se prohřešila podle § 1264 obč. z.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky nižších instancí a vrátil věc soudu prvnímu, aby dále jednal a znovu rozhodl.

O d ů v o d n ě n í: Není sporu o tom, že bylo manželství sporných stran právoplatným usnesením okresního soudu dobrovolně od stolu a lože rozvedeno, a dále, že žalobkyně při soudním smíru, jenž rozhodnutí tomuto předcházel od žalovaného žádného výživného nežádala, ale také, že žalobkyně v době uzavření tohoto smíru byla ještě nezletilou a že tento smír byl uzavřen bez spolupůsobení zákonného zástupce žalobkynina a bez schválení jejího poručenského soudu.

Dle § 105 obč. zák. jsou manželé, žádající za dobrovolný rozvod svého manželství, povinni, před soudem potvrditi, že se spolu dohodli o jmění a výživě; podle § 106 obč. zák. jest k právoplatnému ujednání o jmění a výživě nezletilé manželky potřebí schválení jejího zákonného zástupce a poručenského soudu. V tomto případě nebyla nezletilá manželka, ny-

nější žalobkyně, při uzavření smíru náležitě zastoupena a smír nebyl jejím poručenským soudem schválen. Nevzdala se tedy platně svého nároku, aby manžel její, nynější žalovaný, poskytoval jí podle § 91 obč. zák. slušnou výživu podle svého jmění.

Ustanovení § 1264 obč. zák. a dekr. ze dne 4. května 1841 č. 531 sb. z. s., podle nichž manželka nemůže žádati na svém choti výživné, jestliže manželství jejich bylo rozvedeno výhradně z její viny, a podle okolností ani v případě viny obou manželů, nelze zde užiti, poněvadž platí jen při rozvodu manželství, vysloveném rozsudkem. Takového rozsudku není zde dosud o manželství sporných stran. Z toho následuje, že povinnost žalovaného, poskytovat žalobkyni výživné podle § 91 obč. zák., dosud nepominula; poněvadž však žalobkyně následkem rozvodu manželství není ani oprávněna, ani povinna, žítí se žalovaným ve společné domácnosti, může místo výživného v přírodních žádati na něm placení přiměřeného výživného v penězích.

Žalobní nárok manželky je tudíž co do důvodu po právu proti žalovanému. Nižší soudy se však vůbec nezabývaly otázkou, jaká peněžitá částka jest podle § 91 obč. zák. přiměřeným výživným, pročez řízení zůstalo v tomto směru neúplným a musí býti náležitě doplněno, načež teprve bude možno, rozhodnouti o žalobním nároku i co do jeho výše.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 28. listopadu 1923. R v-I 1190/23/1. Dr. K. C.

Jestliže podepsali pouze někteří singularisti (výbor) přihlášku k válečné půjčce, nejsouce zmocněni všemi singularisty, a učinili-li tak v úmyslu druhé straně známém, zavázati upsáním půjčky té všechny singularisty, nezavazují se tím osobně jako singularisti k upsání půjčky té (§ 914 o. z. obč. § 102 III. novely).

Spořitelna v U. B. žalovala bývalého předsedu singularistů a ještě jiné čtyři singularisty v V. K. o zaplacení 9237 K 50 hal., poněvadž prý žalovaní upsali sedmou rakouskou válečnou půjčku 10.000 K jmenovité hodnoty a zavázali se tak svými podpisy k odebrání té válečné půjčky, kterou žalující spořitelna opatřila, vynaloživši za žalované upisovací částku 9237 K 50 hal.